gemeente Nijkerk

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Nijkerk

Nr. 415701

2 september 2026

Gemeente Nijkerk – Beleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Gemeente Nijkerk 2026

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijkerk;

gelet op artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet, artikel 4:81, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, en de artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3, van de Systeemcode elektriciteit 2026;

b e s l u i t :

vast te stellen de

BELEIDSREGEL
Aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten in de gemeente Nijkerk
(Beleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Gemeente Nijkerk 2026)

Artikel 1. Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- bestuursverklaring: door of namens het college afgegeven verklaring als bedoeld in artikel 7.21, derde en vierde lid, van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- BOPA: buitenplanse omgevingsplanactiviteit als bedoeld in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet, zijnde een activiteit, inhoudende:
  a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het verboden is deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of
  b. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.

  Met de BOPA wordt gelijkgesteld een op grond van de Wabo verleende omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht ten behoeve van een project is afgeweken van het bestemmingsplan;
- civielrechtelijke overeenkomst: een overeenkomst naar burgerlijk recht, zoals bijvoorbeeld maar niet uitsluitend een koopovereenkomst, anterieure overeenkomst, eigendomstitel, erfpachtovereenkomst of ieder andere overeenkomst waaruit blijkt dat het project binnen een bepaalde tijd start of kan starten;
- college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijkerk;
- congestiegebied: gebied binnen de gemeente waarvoor de netbeheerder heeft vastgesteld dat de transportcapaciteit op het elektriciteitsnet ontoereikend is als bedoeld in artikel 7.18 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- netbeheerder: distributiesysteembeheerder als bedoeld in artikel 1.1 van de Energiewet die het distributiesysteem voor elektriciteit beheert in het congestiegebied;
- onherroepelijk omgevingsplan: het gedeelte van het (tijdelijk deel van) het gemeentelijk omgevingsplan dan wel een wijziging hiervan op grond waarvan het project gerealiseerd wordt en waartegen geen beroep meer mogelijk is. Onder dit begrip vallen derhalve ook alle bestemmingsplannen die voor 1 januari 2024 wet in procedure zijn gebracht en onder het overgangsrecht van de Omgevingswet zijn vastgesteld;
- onherroepelijke omgevingsvergunning: een vergunning voor de (bouw)realisatie van een project verleent op grond van de Omgevingswet dan wel de voorheen geldende Wabo, waartegen geen bezwaar of beroep meer mogelijk is;
- project: realisatie van een basisbehoefte, zijnde de functie woonbehoefte, subfuncties algemeen en collectieve woonvormen en/of de functie onderwijs, subfuncties middelbaar, speciaal, primair en voortgezet onderwijs, als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- projectdossier: geheel van documenten ter onderbouwing van een prioriteringsverzoek en transportverzoek;
- projectlocatie: locatie waar het project zal worden ontwikkeld;
- projectontwikkelaar: een rechtspersoon, stichting, vereniging of natuurlijke persoon die een project realiseert of initieert;
- prioriteringsverzoek: verzoek om prioriteit bij de toewijzing van transportcapaciteit als bedoeld in artikel 7.21 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
- transportcapaciteit: capaciteit voor het transport van elektriciteit op het distributienet;

- transportverzoek: verzoek tot het verzorgen van transport van elektriciteit als bedoeld in artikel 3.46, eerste lid, van de Energiewet;
- volgordelijst: de door de gemeente vastgestelde rangordelijst conform tabel 3 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026, waarvoor de gemeente prioriteringsverzoeken indient bij de netbeheerder.

Artikel 2. Toepassingsbereik

1. Deze beleidsregels zijn van toepassing op de plaatsing van projecten op de volgordelijst. Het gaat daarbij zowel om projecten van projectontwikkelaars als om projecten die de gemeente zelf realiseert of initieert.
2. Als een project de gemeentegrens overschrijdt treedt de gemeente in overleg met de betreffende buurgemeente over wie het project opneemt op haar volgordelijst, waarbij de hoofdregel geldt dat de gemeente waarbinnen het project hoofdzakelijk is gelegen het project opneemt op haar volgordelijst.

Artikel 3. Doel

Deze beleidsregels hebben tot doel:

a. het uitwerken van de gemeentelijke bevoegdheid tot het eerder aanvragen van transportcapaciteit en prioritering zoals aan de gemeente toegewezen in de Systeemcode Elektriciteit 2026;
b. het bijdragen aan de realisatie van projecten;
c. het waarborgen van een transparante, gelijke, objectieve en niet-discriminatoire verdeling van posities op de volgordelijst, in overeenstemming met de Didam-jurisprudentie (ECLI:NL:HR:2021:1778 en ECLI:NL:HR:2024:1661);
d. het beperken van aansprakelijkheidsrisico's voor de gemeente als aanvrager en/of prioriteringsverzoeker van transportcapaciteit bij de netbeheerder, in het bijzonder het risico van schadevergoedingsclaims wegens ongelijke behandeling van projectontwikkelaars; en
e. het bieden van rechtszekerheid over de wijze waarop de gemeente haar bevoegdheid als aanvrager van prioriteringsverzoeker van transportcapaciteit uitoefent.

Artikel 4. Gelijke behandeling projecten

1. Een project waarbij de gemeente zelf opdrachtgever is, wordt op basis van dezelfde regels beoordeeld als projecten van projectontwikkelaars.
2. Een gemeentelijk project geniet geen voorrangspositie tenzij een hogere positie op grond van de prioriteringsregels dit rechtvaardigt.

Artikel 5. Procedure verzoek opname volgordelijst

1. De periode voor het indienen van een verzoek tot plaatsing van een project op de volgordelijst vangt aan op de dag van publicatie van deze beleidsregels in het Gemeenteblad.
2. Het in het eerste lid bedoelde verzoek kan worden ingediend tot en met: 8 september 2026.
3. Opname van een project op de volgordelijst resulteert in een inspanningsverplichting van de gemeente om zich aantoonbaar in te spannen om transportcapaciteit voor het betreffende project te verkrijgen bij de netbeheerder zonder dat de beschikbaarheid of toewijzing van prioritering en transportcapaciteit wordt gegarandeerd.

Artikel 6. Opname op de volgordelijst op verzoek projectontwikkelaar

1. De projectontwikkelaar zorgt voor een volledig projectdossier waarbij uitsluitend gebruik kan worden gemaakt van het daartoe beschikbaar gestelde webformulier op www.nijkerk.eu.
   De projectontwikkelaar is volledig zelf verantwoordelijk voor de volledigheid en juistheid van een verzoek en het projectdossier.
2. De gemeente stuurt een ontvangstbevestiging van het elektronisch ingediende verzoek.
3. Verzoeken die niet voldoen aan de definitie van “project” worden niet bij de vaststelling van de volgordelijst betrokken. De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan schriftelijk in kennis.
4. Een verzoek dat onvolledig is, kan door de projectontwikkelaar worden hersteld. De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan schriftelijk in kennis en informeert de projectontwikkelaar over de wijze waarop onvolledigheden hersteld moeten worden. De projectontwikkelaar kan eventuele onvolledigheden herstellen tot uiterlijk 10 september 2026, 12.00 uur.
5. Indien een verzoek op 10 september 2026, 12.00 uur nog onvolledig is, wordt dit verzoek niet bij de vaststelling van de volgordelijst betrokken. De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan schriftelijk in kennis.
6. Toewijzing op de volgordelijst is project en projectlocatie gebonden. Een verkregen toewijzing wordt niet overgeheveld naar een ander project of andere projectlocatie.
7. De projectontwikkelaar bepaalt zelf of een gebiedsontwikkelingsproject in meerdere losse verzoeken wordt opgesplitst.

Artikel 7. Overeenkomst aanvraag prioriteit transportcapaciteit

1. Tussen de projectontwikkelaar en de gemeente wordt een overeenkomst gesloten over onder andere de kosten die de netbeheerder in rekening brengt bij de gemeente en die de gemeente verhaalt op de projectontwikkelaar.
2. Deze overeenkomst maakt een verplicht onderdeel uit van het projectdossier.
3. De projectontwikkelaar dient de overeenkomst in te vullen en rechtsgeldig te ondertekenen.

Artikel 8. Opname op de volgordelijst van eigen projecten

1. De gemeente zorgt voor een volledig projectdossier van een project dat zij initieert of realiseert voor opname op de volgordelijst.
2. Toewijzing op de volgordelijst is project en projectlocatie gebonden. Een verkregen toewijzing wordt niet overgeheveld naar een ander project of andere projectlocatie.
3. De gemeente bepaalt zelf of een gebiedsontwikkelingsproject in meerdere losse verzoeken wordt opgesplitst.

Artikel 9. Bestuursverklaring

1. De bestuursverklaring maakt onderdeel uit van het projectdossier en bevat:
    a. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk is voor de taken in de omschrijving van woonbehoefte algemeen en collectief, bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026;
    b. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk is om te starten met de activiteiten of de taken, bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026 en niet kan starten zonder de gevraagde transportcapaciteit;
    c. een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat de activiteit op korte termijn, na toekenning van de gevraagde transportcapaciteit en, voor zover van toepassing, na de realisatie van de aansluiting, zal starten;
    d. een verklaring dat de bewijsstukken, bedoeld in tabel 4 van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026 compleet zijn;
    e. een verklaring dat de bestuursverklaring naar waarheid is ingevuld;
    f. instemming met het feit dat de met prioriteit toegekende transportcapaciteit wordt afgenomen als de verklaring niet naar waarheid is ingevuld of als er sprake is van vervalsing van de bewijsstukken genoemd in tabel 4, van bijlage 3 Systeemcode Elektriciteit 2026;
    g. als sprake is van kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze activiteiten nodig zijn om de woonbehoefte te realiseren en een bewijsstuk waaruit ondubbelzinnig blijkt dat de koppeling tussen de woonbehoefte en de kleinschalige onlosmakelijk verbonden activiteiten nodig is voor de realisatie van het woonproject;
    h. als sprake is van collectieve voorzieningen, een deugdelijke motivering waaruit blijkt dat deze voorzieningen nodig zijn voor de woonfunctie en een bewijsstuk waaruit ondubbelzinnig blijkt dat de koppeling tussen de woonbehoefte en de collectieve voorzieningen nodig is voor de realisatie van de woonfunctie.

2. De gemeente publiceert deze bestuursverklaring op haar website www.nijkerk.eu. De projectontwikkelaar is verplicht deze verklaring bij het projectdossier te voegen.

Artikel 10. Rangordebepaling (voorlopige) volgordelijst

1. De gemeente bepaalt de rangorde van de verzoeken op de (voorlopige) volgordelijst stapsgewijs op basis van de volgende stappen en legt de uitkomst daarvan schriftelijk vast:

Stap 1: start bouw

Als eerste stap vindt een rangschikking plaats op basis van de maand en jaar van start bouw, waarbij een project hoger wordt gerangschikt als de bouw eerder start. Hierbij moet het moment van start bouw voldoende concreet zijn onderbouwd.

Stap 2: projectrijpheid

Als twee of meer projecten op basis van stap 1 dezelfde positie behalen stelt de gemeente de projectrijpheid van het project vast op basis van de beschikbare documenten in een onderrangorde van één tot en met zes:

Rangorde:	Beschikbare documenten:
1	Er is een civielrechtelijke overeenkomst, en een onherroepelijk omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit verleend voor de projectlocatie.

2	Er is een civielrechtelijke overeenkomst, en een onherroepelijk omgevingsplan vastgesteld of onherroepelijke vergunning voor een BOPA verleend voor de projectlocatie.
3	Er is alleen een onherroepelijke omgevingsvergunning verleend voor de projectlocatie.
4	Er is alleen een civielrechtelijke overeenkomst.
5	Er is alleen een omgevingsplan c.q. bestemmingsplan vastgesteld of vergunning voor een BOPA verleend voor de projectlocatie
6	Er zijn andere bewijsstukken waardoor een project in aanmerking komt voor prioritering.

De gemeente merkt daarbij op dat een project alleen wordt ingedeeld in de rangorde waaraan het project als geheel voldoet. Indien slechts een onderdeel van het project een hogere mate van projectrijpheid heeft, leidt dit niet tot indeling in een hogere rangorde.

Stap 3: datum oplevering
Als twee of meer projecten op basis van stap 2 dezelfde positie behalen stelt de gemeente de onderrangorde vast op basis van de verwachte opleverdatum, waarbij een project hoger wordt gerangschikt als de verwachte oplevering eerder plaatsvindt.

Artikel 11. Loting

1. Als twee of meer projecten op basis van artikel 10 dezelfde positie behalen bepaalt de gemeente hun onderlinge volgorde aan de hand van loting als bedoeld in dit artikel.
2. De gemeente kent na verzending van de ontvangstbevestiging aan ieder prioriteringsverzoek een uniek volgnummer toe. Daarbij worden ook verzoeken betrokken waarvan het projectdossier onvolledig is of later onvolledig blijkt te zijn. De loting bepaalt de onderlinge rangorde van alle toegekende volgnummers.
   Deelname aan de loting laat onverlet dat een onjuist verzoek of een verzoek met een onvolledig projectdossier op grond van artikel 6 buiten behandeling blijft.
3. De op grond van dit artikel getrokken lotingsrangorde wordt ook gebruikt voor de definitieve plaatsing van projecten op de volgordelijst als de gemeente na een reactie als bedoeld in artikel 14 een gewijzigde definitieve volgordelijst vaststelt waarbij twee of meer projecten dezelfde positie behalen.
4. De loting vindt openbaar plaats op 10 september 2026 om 14.00 uur in het gemeentehuis van de gemeente Nijkerk. De loting wordt voltrokken door de burgemeester of een door de burgemeester aan te wijzen plaatsvervanger.
5. De loting is openbaar toegankelijk. Betrokken projectontwikkelaars worden uitgenodigd om de loting bij te wonen.
6. De uitkomst van de loting is bindend. De gemeente legt de uitkomst schriftelijk vast in een procesverbaal dat wordt ondertekend door degene die de loting heeft voltrokken.

Artikel 12. Transparantie en motivering

1. De gemeente motiveert de vastgestelde volgordelijst transparant en toetsbaar door per project te vermelden hoe artikel 10 en artikel 11 is toegepast.
2. Op verzoek van de projectontwikkelaar verstrekt de gemeente een schriftelijke toelichting op de positie die aan zijn project is toegekend.

Artikel 13. Communicatie vaststelling (voorlopige) volgordelijst

1. De gemeente maakt uiterlijk op 10 september 2026 de voorlopig vastgestelde volgordelijst openbaar op de gemeentelijke website, www.nijkerk.eu.
2. Op de gepubliceerde (voorlopige) volgordelijst staat per project vermeld: zaaknummer, het aantal woningen, de positie op de lijst, start bouw, rangorde (stap 2), datum oplevering.
3. Alle projectontwikkelaars ontvangen ook een kennisgeving van de (voorlopige) volgordelijst per e-mail op het door hen aangegeven e-mailadres.
4. Voorgaande is van overeenkomstige toepassing op de definitieve volgordelijst.

Artikel 14. Rechtsbescherming

1. Een projectontwikkelaar die zich niet kan verenigen met de aan zijn project toegekende positie op de voorlopige volgordelijst, of met de afwijzing van zijn verzoek tot plaatsing van een project op de voorlopige volgordelijst, kan tot 18 september 2026 een schriftelijke reactie indienen bij de gemeente op het e-mailadres ACM.prioriteringskader@nijkerk.eu.
   De projectontwikkelaar stemt ermee in dat zijn recht om een reactie in te dienen na deze termijn vervalt.
2. Uiterlijk op 22 september 2026 verstrekt de gemeente aan alle projectontwikkelaars een schriftelijk antwoord op de ontvangen reactie(s) en stelt de gemeente de definitieve volgordelijst vast.

3. Een projectontwikkelaar die zich blijvend niet kan verenigen met de aan zijn project toegekende positie op de definitieve volgordelijst, of met de afwijzing van zijn verzoek tot plaatsing van een project op de definitieve volgordelijst, kan een civiele procedure starten bij de bevoegde rechter van de rechtbank Gelderland.
   Het starten van een civiele procedure schort de indiening van de prioriteringsverzoeken en transportverzoeken bij de netbeheerder niet op.

Artikel 15. Doorhalen van de volgordepositie

1. Doorhalen op grond van dit artikel is slechts mogelijk zolang de volgordelijst nog niet door de gemeente is ingediend bij de netbeheerder.
2. De gemeente kan de positie van een project op de volgordelijst doorhalen als:
   a. de projectontwikkelaar aantoonbaar onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt;
   b. het project naar het oordeel van de gemeente aantoonbaar niet meer voor realisatie in aanmerking komt;
   c. de projectontwikkelaar het project heeft gewijzigd en dit een herbeoordeling vergt;
   d. het project naar het oordeel van de gemeente onuitvoerbaar is geworden.

De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan onverwijld in kennis.

Artikel 16. Indienen verzoek bij netbeheerder conform volgordelijst

1. De gemeente spant zich in de netbeheerder te verzoeken conform de positie op de volgordelijst het prioriteringsverzoek en transportverzoek in behandeling te nemen nadat de reactietermijn, bedoeld in artikel 14, is verstreken, dan wel – als tijdig een reactie is ingediend – nadat die reactie is beantwoord.
2. De gemeente dient uitsluitend prioriteringsverzoeken en transportverzoeken in waarvoor financiële dekking bestaat voor de aanbetaling aan de netbeheerder op grond van:
   a. financiële afspraken met een projectontwikkelaar waarbij de projectontwikkelaar zich verplicht tot het voldoen van de financiële verplichtingen aan de netbeheerder en daarvoor materiële zekerheid biedt; of
   b. de door de gemeenteraad vastgestelde begroting.

3. De gemeente stemt het indienen van de prioriteringsverzoeken zo mogelijk af met de andere gemeenten binnen het congestiegebied zodat het verzoek met de hoogste rangorde op grond van de in artikel 10 en 11 genoemde werkwijze binnen het congestiegebied ook bovenaan de lijst van de netbeheerder komt.

Artikel 17. Hardheidsclausule ontwikkeling schoollocatie(s)

Het college kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze beleidsregel, indien toepassing daarvan naar het oordeel van het college zou leiden tot een onevenredige benadeling van de ontwikkeling van een schoollocatie, die noodzakelijk is voor de leefbaarheid van nieuwe wijken, die tevens is opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan. Daarmee kan het college besluiten om passende prioriteit te geven aan de aanvraag van transportcapaciteit ten behoeve van de ontwikkeling van deze schoollocatie in de gemeente boven de projecten die op de (voorlopige) volgordelijst zijn geplaatst.

Artikel 18. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op de dag na publicatie.

Artikel 19. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als de: Beleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten Gemeente Nijkerk 2026.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 1 september 2026.

De burgemeester,

De secretaris,

Toelichting bij het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijkerk tot vaststelling van de Beleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten gemeente Nijkerk 2026 (Beleidsregels

aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten, gemeente Nijkerk 2026)

Algemeen

Inleiding
Met deze beleidsregels geeft de gemeente Nijkerk invulling aan de wijze waarop zij omgaat met haar op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 en de Energiewet bestaande bevoegdheid om prioriteringsverzoeken en transportcapaciteitsverzoeken in te dienen voor de functie woonbehoefte bij de netbeheerder.

De gemeente maakt in basis gebruik van de model-beleidsregels zoals deze door de VNG beschikbaar zijn gesteld, maar heeft ook enkele redactionele en inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Ten overvloede merkt de gemeente op dat zij ter zake van de prioritering van verzoeken geen keuze heeft en door het consortium van VNG, IPO, de Rijksoverheid en Netbeheer Nederland in de intermediaire positie gebracht is.
Ook het opgelegde tijdspad kan de gemeente niet veranderen: de deadline van 1 oktober is een vast gegeven.

Aanleiding
Netbeheerders hebben onvoldoende elektriciteitstransportcapaciteit om alle aanvragen voor nieuwe of zwaardere aansluitingen te voldoen. Voor onder andere woningbouwprojecten heeft dit concrete gevolgen. Projecten die planologisch gereed zijn, komen niet van de grond door een gebrek aan beschikbare aansluiting. In veel regio's dreigen projecten vertraging op te lopen of te stranden.

Netbeheerders kenden transportcapaciteit tot voor kort toe op volgorde van binnenkomst, het zogenaamde 'first come, first served'-principe. Dit systeem houdt echter niet genoeg rekening met de maatschappelijke urgentie van bepaalde projecten en de behoefte om die voorrang te verlenen. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft daarom op 2 december 2025 het Codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken vastgesteld (gepubliceerd in Staatscourant 2025, nr. 42323, in werking getreden op 1 januari 2026). Dit Codebesluit verplicht netbeheerders om in congestiegebieden af te wijken van het 'first come, first served'-beginsel en in plaats daarvan te werken met landelijke voorrangsregels op basis van maatschappelijk belang. Binnen de prioritering categorieën 2 en 3, evenals voor niet-prioritaire partijen, blijft 'first come, first served' bestaan, waarbij de datum van aanvraag van transportcapaciteit leidend is. Dit kader is later opgenomen in de Systeemcode Elektriciteit 2026 en aangevuld tot het nu geldend recht.

De Systeemcode Elektriciteit 2026 onderscheidt drie prioriteitscategorieën:
1. Netcongestieverzachters — partijen die direct bijdragen aan het vergroten van de beschikbare netcapaciteit;
2. Veiligheid — partijen waarvan het niet aansluiten een directe bedreiging vormt voor de nationale veiligheid of volksgezondheid;
3. Basisbehoeften — partijen die voorzien in een eerste levensbehoefte, waaronder woonbehoefte en onderwijs.

Vanaf 1 juli 2026 worden groot- en kleinverbruikers in één en dezelfde rangorde beoordeeld. Er is geen overgangsperiode voorzien: alle aanvragen worden vanaf dat moment aan de nieuwe voorrangsregels getoetst.

Gemeenten kunnen vanaf 1 oktober 2026 gebruikmaken van de werkwijze 'Eerder aanvragen in het planproces'. Deze werkwijze stelt gemeenten in staat om al in een vroeg planningsstadium transportcapaciteit te reserveren voor onder meer woningbouw, ook al voordat een ontwikkelaar definitief betrokken is. De bewijsvereisten voor dit aanvragen zijn hiervoor specifiek op gemeenten toegesneden (tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026).

Als aanvrager van transportcapaciteit ten behoeve van derden, bevindt de gemeente zich in een dubbele rechtsrelatie. Enerzijds als contractpartij jegens de netbeheerder, anderzijds met projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers die aanspraak maken op die capaciteit. Hoewel het aanvragen van transportcapaciteit een privaatrechtelijke bevoegdheid is, moet de gemeente daarbij op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht nemen, en met name het gelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel. De Hoge Raad heeft dit bevestigd in de Didam-arresten (ECLI:NL:HR:2021:1778 en ECLI:NL:HR:2024:1661).

Daarbij wijst de gemeente erop dat de gemeente geen formele rol heeft in de (daadwerkelijke) toekenning van aansluitingen op het elektriciteitsnet. De nog beschikbare restcapaciteit wordt door de netbeheerder

toegekend. De rol van de gemeente beperkt zich daarmee tot het opstellen van een rangordelijst en het in die volgorde doen van een aanvraag.

Doelstelling
De doelstelling van deze beleidsregels is om de gemeentelijke bevoegdheid tot het aanvragen van elektriciteitstransportcapaciteit voor woningbouwprojecten op een transparante, objectieve en niet-discriminatoire wijze in te richten. De gemeente geeft daarmee uitvoering aan haar taak om te voorzien in voldoende woongelegenheid en onderwijshuisvesting. Deze taak kan in gebieden met netcongestie niet meer vanzelfsprekend tot uitvoering worden gebracht.

De gemeente heeft via de Systeemcode Elektriciteit 2026 de mogelijkheid om als aanvrager vroeg in het planproces transportcapaciteit te laten reserveren voor woningbouw. Deze aanvragen hebben gevolgen voor de verdeling van schaarse transportcapaciteit door de netbeheerder. Gelet op de impact op deze schaarsteverdeling is een transparante, objectieve en niet-discriminatoire werkwijze vereist op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. Deze beleidsregels voorzien daarin. De beleidsregels stellen de rangschikkingscriteria vast, beschrijven de aanvraagprocedure en borgen de gelijke behandeling van gemeentelijke en andere projecten.

Planning
Vanaf 1 oktober 2026 kan de gemeente Nijkerk transportverzoeken indienen voor de projecten, op basis van de vast te stellen (definitieve) volgordelijst. Daarmee is een harde deadline gegeven; de gemeente kan deze datum niet naar een later moment opschuiven. Hiermee is onvermijdelijk gegeven dat uit het beleid een strakke marsroute voortvloeit met harde deadlines. Deze deadlines eindigen telkens aan het eind van de genoemde dagen, om middernacht, tenzij een ander tijdsmoment is aangeduid.

-	Vaststelling beleidsregel	1 september 2026
-	Publicatie	z.s.m. na vaststelling
-	Inwerkingtreding	2 september 2026
-	Indienen (definitief) verzoek (artikel 6)	8 september 2026
-	Deadline herstel eventuele gebreken	10 september 2026, 12.00u
-	Lotingrangorde vaststellen	10 september 2026, 12.00u
-	Vaststellen en publiceren voorlopige volgordelijst (artikel 13)	10 september 2026, 14.00u
-	Uiterlijke reactietermijn	18 september 2026
-	Uiterlijke beantwoording van de reactie(s)	22 september 2026
-	Vaststellen en publiceren definitieve volgordelijst (artikel 13)	22 september 2026
-	Start aanvragen verzoek reservering en transportcapaciteit	1 oktober 2026

Mogelijkheid tot herstel
De gemeente begrijpt ten volle dat opstellen van een volgordelijst leidt tot zorgen bij de betrokken projectontwikkelaars. Het is zeer ongewenst een woningbouwproject te realiseren zonder huisaansluiting en het belang van een hoge positie op de lijst lijkt daarmee een gegeven. Het gevolg van een onvolledig verzoek leidt uiteindelijk tot het niet opnemen van het project op de volgordelijst. Daarmee is de kans op het verkrijgen van een huisaansluiting aanzienlijk kleiner geworden.

De gemeente wil een helpende hand bieden door projectontwikkelaars te wijzen op gebreken en hen de mogelijkheid te bieden om deze gebreken tijdig te herstellen (zie planning).
Nota bene: het is en blijft een verantwoordelijkheid van de projectontwikkelaar om tijdig een complete aanvraag in te dienen via het daartoe opgestelde webformulier.

Verhouding tot andere regelgeving
De beleidsregels zijn vastgesteld op grond van:
- Artikel 160, eerste lid, aanhef en onder d, van de Gemeentewet: het college is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten.

- Artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht: een bestuursorgaan kan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende bevoegdheid.
- De artikelen 7.21 tot en met 7.23, en tabel 3 en 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026: het ACM-prioriteringskader stelt eisen aan de verdeling van transportcapaciteit in congestiegebieden en de gemeentelijke rol.
- Artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek: een bevoegdheid die iemand krachtens het burgerlijk recht toekomt, mag niet worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven regels van publiek recht. Hieruit vloeit de verplichting voort het gelijkheidsbeginsel in acht te nemen bij privaatrechtelijk handelen.

De beleidsregels vullen het ACM-prioriteringskader aan op het niveau van de gemeente. Daarbij beperken de beleidsregels zich tot de prioriteitsfunctie: woonbehoefte (subfuncties: algemeen en collectieve woonvormen). Deze beleidsregels hebben geen betrekking op andere functies waarvoor de gemeente gelet op artikel 7.21 en tabel 3 van bijlage 3, van de Systeemcode Elektriciteit 2026 bevoegd is een prioriteringsverzoek in te dienen. Zij bepalen ook niet welke projecten prioriteit krijgen ten opzichte van andere aanvragers bij de netbeheerder, dat is immers de exclusieve bevoegdheid van de netbeheerder op grond van het ACM-prioriteringskader, maar regelen de interne gemeentelijke rangschikking die bepaalt welke verzoeken de gemeente indient en in welke volgorde.

Een algemene opmerking behoeft de ontwikkeling van een of meerdere schoollocaties voor middelbaar, speciaal, primair of secundair onderwijs. De systeemcode biedt ruimte om prioriteit te geven aan dergelijke maatschappelijke voorzieningen. De gemeente kiest ervoor om geen prioriteitsregeling op te stellen en in uitzonderlijke omstandigheden gebruik te maken van de aan haar toekomende inherente afwijkingsbevoegdheid.

VNG-modelbeleidsregels
Bij het opstellen van deze beleidsregels is in basis gebruik gemaakt van de VNG-modelbeleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit woningbouwprojecten. In afwijking van het VNG-model zijn bij bepaalde artikelen eigen keuzes gemaakt, die beter aansluiten bij de situatie van de gemeente Nijkerk dan wel geacht worden beter aan te sluiten op de bestaande privaatrechtelijke rechtspraak.

Inspraak
Bij het opstellen van deze beleidsregels is geen inspraakprocedure gevolgd. De aansprakelijkheidsrisico's voor de gemeente als gevolg van het niet tijdig vaststellen van beleidsregels met betrekking tot de aanvraag van prioriteit voor transportcapaciteit maken dat sprake is van spoedeisend belang bij het vaststellen van deze beleidsregels, waardoor inspraak niet kon worden afgewacht (zie artikel 2, derde lid, aanhef en onder e, van de Inspraakverordening).

Aanpassing ten tijde van vaststelling
Omwille van de tijd is besloten om een concept-versie van de beleidsregels voorafgaand aan de besluitvorming te publiceren. De beleidsregel is bij vasststelling op één onderdeel gewijzigd: Artikel 13 lid 2 gaat over de publicatie van de (voorlopige) volgordelijst. Het college heeft besloten om meer informatie te verstrekken, zodat projectontwikkelaars beter kunnen terugzien op welke positie hun project is geplaatst.

Artikelsgewijs
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1. Definities
De begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt hebben dezelfde betekenis als in de Energiewet en de Systeemcode elektriciteit 2026. De in die regelingen gedefinieerde begrippen worden dan ook niet opnieuw gedefinieerd in deze beleidsregels.

Civielrechtelijke overeenkomst
De definitie van 'civielrechtelijke overeenkomst' volgt de bewijslastcriteria van tabel 4 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026. De projectrijpheid (artikel 10) kan worden onderbouwd met overeenkomsten naar burgerlijk recht, waaruit volgt dat het project realiseerbaar is. Dit kan gaan om bijvoorbeeld anterieure overeenkomsten over kostenverhaal, koopovereenkomsten, samenwerkingsovereenkomsten of andere overeenkomsten.

Project
De definitie van 'project' volgt tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode elektriciteit 2026. Als een project meerdere fases bevat dan wordt elke fase op grond van deze definitie als afzonderlijk project beschouwd. Dit sluit aan bij de systematiek van de Systeemcode elektriciteit 2026, op basis waarvan voor elke fase een afzonderlijke aanvraag wordt ingediend. Het is aan de projectontwikkelaar c.q. gemeente om zelf een keuze te maken voor een opdeling in fasen en daarmee in meerdere verzoeken.

Volgordelijst
De definitie van 'volgordelijst' sluit aan bij het prioriteringskader van artikel 7.21 van de Systeemcode Elektriciteit. De volgordelijst wordt opgesteld per verzoek voor het aanvragen van transportcapaciteit en prioriteit voor een project.

Een projectontwikkelaar kan meerdere verzoeken doen, die elk hun eigen positie op de volgordelijst kunnen krijgen. Een woningbouwproject kan door de projectontwikkelaar worden opgedeeld in fasen, waarbij voor iedere fase een afzonderlijk verzoek wordt gedaan en iedere fase een eigen positie op de volgordelijst krijgt toegewezen.

Artikel 2. Toepassingsbereik
Door het toepassingsbereik helder af te bakenen wordt voorkomen dat deze beleidsregels worden toegepast op situaties waarvoor zij niet zijn geschreven. De gemeente vervult bij de werkwijze 'Eerder aanvragen' een intermediaire rol tussen netbeheerder en marktpartijen. Deze intermediaire positie brengt een dubbele rechtsrelatie mee: enerzijds met de netbeheerder als contractspartij voor transportcapaciteit, anderzijds met projectontwikkelaars die aanspraak maken op die capaciteit. Artikel 2 bakent af op welke beslissingen de beleidsregels van toepassing zijn. Het gaat om realisatie van de basisbehoefte woonbehoefte als bedoeld in tabel 3 van bijlage 3 van de Systeemcode Elektriciteit 2026. In dat kader hanteert de gemeente een volgordelijst, waarop projecten geplaatst worden met het oog op het indienen van een transportverzoek en prioriteringsverzoek bij de netbeheerder. De regels hebben daarmee ook betrekking op de keuze om projecten niet op de volgordelijst te plaatsen.

Artikel 3. Doel
De rol die de gemeente heeft op grond van de Systeemcode Elektriciteit 2026 betreft het uitoefenen van een privaatrechtelijke rechtshandeling. Het gaat om het contracteren van transportcapaciteit met de netbeheerder. Dit is het sluiten van een overeenkomst. Van een besluit in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht is geen sprake. Besluiten ter voorbereiding van een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn uitgesloten van de mogelijkheid van bezwaar en beroep (artikel 8:3, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht). Eventuele conflicten zullen aan de civiele rechter moeten worden voorgelegd. De gemeente oefent de bevoegdheid tot het aanvragen van transportcapaciteit bij de netbeheerder uit als een privaatrechtelijke bevoegdheid en is daarbij gebonden aan de beginselen van behoorlijk bestuur op grond van artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, de wettelijke grondslag van het gelijkheidsbeginsel in de Didam-jurisprudentie.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur
De Hoge Raad heeft in het Didam-I arrest (26 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1778) bepaald dat overheden bij vervreemding van onroerend goed het gelijkheidsbeginsel in acht moeten nemen en gelijke kansen aan potentiële gegadigden moeten bieden. In het Didam-II arrest (15 november 2024, ECLI:NL:HR:2024:1661) heeft de Hoge Raad deze lijn aangescherpt en de toepassing van de beginselen van behoorlijk bestuur – waaronder zorgvuldigheid, gelijkheid, evenredigheid en motivering – ook buiten de context van gronduitgifte bevestigd. Artikel 14 van Boek 3 van het Burgerlijk wetboek bepaalt dat een bevoegdheid krachtens burgerlijk recht niet mag worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven recht.

De gemeente handelt bij het aanvragen van prioriteit en transportcapaciteit privaatrechtelijk, maar is desondanks als bestuursorgaan gebonden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het gelijkheidsbeginsel verplicht de gemeente niet tot een formele aanbesteding, maar wel tot een openbare, transparante procedure met vooraf bekendgemaakte, objectieve en toetsbare criteria. Afwijking is slechts gerechtvaardigd als slechts één gegadigde in aanmerking kan komen (de 'unieke gegadigde'-uitzondering), en dit moet vooraf gemotiveerd en gepubliceerd worden.

Uitwerking
De beleidsregels hebben tot doel uitwerking te geven aan deze plichten. Zo dragen deze beleidsregels bij aan de realisatie van woningen in congestiegebieden binnen de kaders waaraan de gemeente moet voldoen.

Artikel 5. Procedure verzoek opname volgordelijst
Het bieden van een transparante verdelingsprocedure, door vooraf kenbaar te maken wanneer een verzoek kan worden in gediend vormt een belangrijk element van de Didam-doctrine. De beleidsregels voorzien in een transparante selectieprocedure, waarbij artikel 5 voorziet in het vooraf kenbaar maken van het proces en de daaraan verbonden tijdvakken.

De gemeente gaat uitsluitend een inspanningsverplichting aan jegens de projectontwikkelaar. Bij een resultaatsverplichting zou de gemeente instaan voor de daadwerkelijke toewijzing van transportcapa-

citeit, waarbij aansprakelijkheid op grond van wanprestatie open zou staan bij niet levering. Dat is niet mogelijk, nu niet de gemeente, maar de netbeheerder daarover gaat.

Artikel 6. Opname op de volgordelijst op verzoek projectontwikkelaar
Een helder aanvraagproces is essentieel voor een rechtmatige uitvoering. Artikel 6 regelt daarom de aanvraagprocedure en bepaalt de informatiestroom tussen de projectontwikkelaar en de gemeente die de basis vormt voor de rangschikking.

Voor de aanvraag van transportcapaciteit en prioritering moeten gemeenten zorgen voor een volledig projectdossier dat kan worden ingediend bij de netbeheerder. Van de projectontwikkelaar die de gemeente verzoekt om een project op de prioriteringslijst te zetten met het oog op het doen van een transportverzoek en prioriteringsverzoek wordt verwacht dat hij een proactieve houding aanneemt, hetgeen betekent dat de betreffende projectontwikkelaar zelf goede notie neemt van de Systeemcode en bijhorende bijlagen en alle benodigde informatie en bijlagen aan de gemeente aanlevert.

Aanvraag transportcapaciteit
Een volledig projectdossier voldoet in ieder geval aan de vereisten uit de Systeemcode Elektriciteit 2026 en de daarbij behorende bijlage 3.

Het projectdossier wordt ingediend via het door de gemeente op haar website www.nijkerk.eu geplaatste webformulier. De gemeente bevestigt automatisch ontvangst van het dossier. Dit sluit aan bij de systematiek van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer.

Let op!

Een verzoek dat onvolledig is kan uiteindelijk niet worden beoordeeld. Het in het verzoek opgenomen project komt dan ook niet op basis van het verzoek in aanmerking voor opname op de volgordelijst. De gemeente stelt de projectontwikkelaar hiervan in kennis, waarbij ook wordt aangegeven in hoeverre het nog mogelijk is alsnog een volledig verzoek in te dienen.

Het is niet mogelijk om op basis van een al ingediend verzoek een ander project aan te dragen dan waarvoor het verzoek is gedaan. Daarvoor moet, conform de daarvoor geldende bepalingen een nieuw verzoek worden ingediend.

Artikel 7. Overeenkomst aanvraag prioriteit transportcapaciteit
De netbeheerder vraagt een vergoeding voor het reserveren van het transportverzoek. Dit bedrag wordt berekend per (huis)aansluiting volgens de volgende formule:

(Huis)Aansluiting x tarief (€ 332,40, prijspeil / opgave juni 2026)

Doordat de gemeente als intermediair de verzoeken uiteindelijk indient bij de netbeheerder zal de netbeheerder met de gemeente deze vergoeding afrekenen. In de overeenkomst wordt bepaald dat de projectontwikkelaar verplicht is deze vergoeding aan de gemeente te voldoen.

Voor het indienen van het verzoek vraagt de gemeente geen (aanvullende) vergoeding.

Let op: de kosten zijn in juni 2026 door de VNG bekend gemaakt. De gemeente heeft niet kunnen verifiëren bij Liander dat deze kosten in de tussentijd ongewijzigd zijn gebleven. In het geval de kosten in de tussentijd zijn gestegen, gelden de nieuwe prijzen en worden de projectontwikkelaars hierover geïnformeerd.

Daarnaast maakt de gemeente in de overeenkomst aanvullende afspraken over de wijze waarop partijen met elkaar samenwerken. Zo komt de rechtsbescherming (en het verval daarvan) aan de orde.

De gemeente heeft een overeenkomst gepubliceerd op www.nijkerk.eu. Projectontwikkelaars kunnen de overeenkomst downloaden, printen, ondertekenen, scannen en in het webformulier uploaden bij het projectdossier.

De overeenkomst maakt een verplicht onderdeel uit van het projectdossier. Het sluiten van deze overeenkomst is noodzakelijk om het uiteindelijke verzoek te kunnen doen bij de netbeheerder.

Artikel 9. Bestuursverklaring
De bestuursverklaring is het centrale bewijsstuk van het prioriteringsverzoek. Deze stelt de netbeheerder in staat te toetsen of het verzoek daadwerkelijk betrekking heeft op een prioriteitswaardige activiteit en of de gevraagde transportcapaciteit noodzakelijk en reëel is. Zonder deugdelijk ingevulde bestuursverklaring is het verzoek incompleet en zal de netbeheerder de aanvraag afwijzen.

De eisen komen overeen met de eisen die zijn opgenomen in artikel 7.21, derde en vierde lid van de Systeemcode Elektriciteit 2026.

De Systeemcode Elektriciteit 2026 stelt dat partijen in de bestuursverklaring moeten onderbouwen dat de gevraagde transportcapaciteit nodig is voor de uitoefening van hun geprioriteerde taken, dat de capaciteit noodzakelijk is om te starten, en dat de activiteit op korte termijn na toekenning zal aanvangen/

De gemeente zal als aanvragende partij deze bestuursverklaring moeten indienen.

Artikel 10. Rangordebepaling (voorlopige) volgordelijst
De prioriteringscriteria vormen de kern van deze beleidsregels. Zij bepalen de volgorde op de volgordelijst en dienen objectief, toetsbaar en redelijk te zijn. Dit zijn de drie eisen die de Didam-jurisprudentie stelt aan selectiecriteria.

Artikel 10 werkt de prioritering uit in drie achtereenvolgende stappen. Elke volgende stap is uitsluitend van toepassing wanneer de voorgaande stap geen onderscheid oplevert.

Stap 1 – Start bouw
Projecten met een eerder geplande maand van start bouw staan hoger op de volgordelijst dan projecten met een latere start bouw. Het gaat hier niet om een wens, maar om een start bouwmaand die is onderbouwd met: een planning, een overeenkomst, subsidievoorwaarden of een vergunning planning.

Let op: het webformulier op www.nijkerk.eu stelt het opgeven van een dag, maand en jaar verplicht. Enkel maand en jaar worden bij de beoordeling meegenomen. De door de projectontwikkelaar gekozen dag blijft buiten beschouwing. Het is niet mogelijk gebleken het formulier hier in technische zin op aan te passen.

De bewijsstukken moeten de opgegeven start bouwdatum concreet en plausibel maken, op basis van bewijsstukken zoals opgesomd in de rangorde van stap 2. Een omgevingsplan of BOPA zonder verdere planningsonderbouwing volstaat in de regel niet om een specifieke start bouwmaand te staven. Een combinatie van een civielrechtelijke overeenkomst met een planning, subsidieafspraken of vergunningsconditie biedt dat wel. De gemeente beoordeelt per geval of de bewijsstukken de opgegeven datum afdoende onderbouwen.

Stap 2- Projectrijpheid
Stap 2 is gebaseerd op de planologische en de privaatrechtelijke positie van het project. De rangschikking weerspiegelt de mate van realisatiezekerheid: hoe concreter de positie, hoe groter de kans dat de aangevraagde transportcapaciteit ook daadwerkelijk en tijdig wordt benut.

De hiërarchie van de bewijsstukken berust op de planologische zekerheid en de privaatrechtelijke binding. Voor de rangschikking zijn drie soorten bewijsstukken relevant: de omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit, de civielrechtelijke overeenkomst en het onherroepelijk omgevingsplan of de onherroepelijke vergunning voor een BOPA. Elk bewijsstuk vertegenwoordigt een andere mate van zekerheid over de realisatie van het project.

In dit kader kunnen bijvoorbeeld van belang zijn: anterieure overeenkomsten, samenwerkingsovereenkomsten, koopovereenkomsten, maar ook (in mindere mate) intentieovereenkomsten waaruit volgt dat het project in civielrechtelijk oogpunt projectrijp is.

Een project wordt ingedeeld in de hoogste subcategorie waaraan het de vereiste bewijsstukken kan overleggen. Voldoet een project aan meerdere subcategorieën tegelijk, dan geldt de hoogste. Daarbij geldt wel dat een project volledig moet voldoen aan alle gestelde eisen van een subcategorie. In dit kader wijst de gemeente op de mogelijkheid om een project in meerdere fasen aan te dragen.

Onder categorie 6 onder stap 2 worden projecten bedoeld met de volgende bewijsstukken:
- Overeenkomst tussen gemeente en het Rijk over rijkssubsidies voor woningbouw.
- Prestatieafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties.
- College- of raadsbesluit met gemeente als initiatiefnemer voor woningbouwontwikkeling.

Stap 3 – Datum van oplevering
Stap 3 is van toepassing wanneer na toepassing van de eerdere stappen nog geen onderscheid bestaat. De verwachte maand waarop het project wordt opgeleverd biedt de laatste onderscheiding tussen gelijkwaardige projecten. Een eerder verwacht tijdstip van oplevering geeft een sterkere aanwijzing dat de toegewezen transportcapaciteit ook daadwerkelijk en snel wordt benut. Dit sluit aan op het doel van

het ACM-prioriteringskader: transportcapaciteit wordt toegewezen aan de partij die die capaciteit het eerst benut. Een project dat eerder zijn eerste woningen oplevert, doet al eerder een beroep op het net.

Let op: het betreft hier anders dan bij stap 1 een concrete datum, bestaande uit een dag, maand en jaar. Dit wijkt af van de vraagstelling in stap 1, waar het gaat om maand en jaar.

Artikel 11. Loting bij gelijke positie
Als de werkwijze genoemd in artikel 10 niet leidt tot afzonderlijk te onderscheiden posities op de volgordelijst kan loting een uitkomst bieden als objectieve methode om tot een einduitslag te komen. Loting is een door de rechtspraak erkende en objectieve methode bij gelijkwaardigheid van aanvragen. De openbaarheid van de loting is vereist om de transparantie te waarborgen.

De lotingsprocedure wijkt af van de model-beleidsregels. De gemeente meent dat haar voorstel leidt tot een betere en vlottere werkwijze. Zo voorziet de planning niet in de mogelijkheid om na afloop van de reactietermijn bij een eventuele gelijke stand opnieuw te loten.

De gemeente kiest in plaats daarvan voor het opstellen van een lotingsrangorde, waarbij álle verzoeken worden meegenomen, ook als dit verzoek (achteraf) incompleet blijkt te zijn. Zo wordt voorkomen dat een mogelijk ten onrechte incompleet geacht verzoek niet in een loting is meegenomen. De na loting opgestelde lijst zal in alle voorkomende gevallen gebruikt worden om uitsluitsel te geven over de volgorde van verzoeken die na toepassing van artikel 10 op een gelijke positie eindigen.

Artikel 14. Rechtsbescherming
Het aanvragen van transportcapaciteit is een privaatrechtelijke rechtshandeling van de gemeente op grond van artikel 160, eerste lid, onderdeel d, van de Gemeentewet. De volgordebeslissing is een handeling ter voorbereiding van die rechtshandeling. Van een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht is dan ook geen sprake. Bestuursrechtelijk bezwaar en beroep staan niet open voor de projectontwikkelaar. Er is gekozen om toch een alternatieve rechtsbescherming te creëren.

De projectontwikkelaar die zich niet kan verenigen met de beslissing van de gemeente ten aanzien van de positionering van zijn verzoek op de voorlopige volgordelijst of de weigering om een (incompleet) verzoek op de voorlopige volgordelijst toe te voegen, kan een reactie geven. De gemeente beantwoordt vervolgens deze reactie, waarna een definitieve volgordelijst wordt vastgesteld en bekendgemaakt.

Indien de projectontwikkelaar zich ook niet kan verenigen met de definitieve beslissing van de gemeente staat de rechtsgang open bij de burgerlijk rechter. Hij kan een civiele procedure starten bij de bevoegde rechter van de rechtbank Gelderland.
Het starten van een civiele procedure schort het voornemen van de gemeente tot het indienen van een prioriteitsverzoek niet op. De definitief door de gemeente vastgestelde volgordelijst zal vanaf 1 oktober a.s. worden gebruikt bij het doen van de verzoeken. De gemeente heeft hierin feitelijk geen keuze: de datum van 1 oktober is een gegeven waar de gemeente geen verandering in kan aanbrengen. Als de gemeente geen projecten aandraagt, krijgt geen project in de gemeente Nijkerk prioriteit, ten faveure van prioriteitsprojecten in andere gemeenten in het congestiegebied. Dit is niet verenigbaar met het algemeen belang dat de gemeente heeft te dienen.

Het spoedeisende belang van de werkwijze 'Eerder aanvragen' — in het bijzonder de deadline van 1 oktober 2026 — vereist een compacte procedure die tijdige indiening van prioriteringsverzoeken bij de netbeheerder niet in gevaar brengt. Hierdoor krijgen aanvragers een concrete termijn om hun positie te beoordelen en zo nodig een reactie kenbaar te maken, zonder dat de procedure onnodig lang blokkerende werking heeft op de indiening bij de netbeheerder.

De gemeente werkt met een contractuele vervaltermijn. Deze termijn wordt overeengekomen in de overeenkomst tussen projectontwikkelaar en gemeente die aan het projectdossier moet worden toegevoegd.

Artikel 17. – Hardheidsclausule ontwikkeling schoollocatie(s)
De Systeemcode biedt ook ruimte aan de prioritering van de ontwikkeling van schoollocaties. Op moment van vaststelling van de beleidsregels is nog niet met zekerheid te stellen dat de gemeente in de komende periode geen nieuwe of zwaardere aansluitingen nodig heeft voor scholen voor middelbar, speciaal, primair en/of voortgezet onderwijs.
Het algemeen belang is gediend met voldoende onderwijshuisvesting. Redenen voor de gemeente om een hardheidsclausule op te nemen, die ertoe strekt dat de gemeente prioriteit kan geven aan schoollocaties. Deze schoollocaties kunnen dan op een passende positie in de volgordelijst worden geplaatst, waardoor andere verzoeken op de volgordelijst kunnen dalen. In voorkomende gevallen wordt de toepassing van dit artikel schriftelijk gemotiveerd.

De toepassing van deze hardheidsclausule kan alleen worden toegepast als de voorlopige volgordelijst nog niet is bekendgemaakt, zodat projectontwikkelaars daaropvolgend een reactie kenbaar kunnen maken.